

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorium Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Svmmarivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

FRANCISCI PEGNAE
SACRAE THEOLOGIAE

Iuris vtriusque, & liberalium artium Doctoris

Disputatio, de auctoritate seu robore, probatione, & utilitate Extrauagantium,
seu litterarum Apostolicarum, pro officio sanctissimæ Inquisitionis
contra hæreticam prauitatem.

S V M M A R I V M.

- 1 Romanorum Pontificum cura in extirpandis hæreticis.
- 1 Leges multæ contra hæreticos late.
- 1 Leges contra hæreticos sub certis titulis distinctæ. (les.)
- 1 Leges extrauagantes contra hæreticos, quæ Extrauagantes cur sic appellatæ.
- 2 De quib. extrauagantibus habeatur hic sermo.
- 2 De auctoritate extrauagantium quæ differuerint.
- 3 De extrauagantibus latis contra hæreticos suscipitur hic disputatio.
- 3 Extrauagantes omnes contra hæreticos edite semper durant.
- 4 Leges seculares contra hæreticos conditæ obseruandæ sunt.
- 4 Romani Pontifices leges seculares contra hæreticos factas obseruari iusserunt.
- 4 Inquisitores in suis diocesis an possint facere statuta contra hæreticos.
- 5 Imperatores etiam leges contra hæreticos latis obseruari preceperunt.
- 5 Iustinianus leges suorum prædecessorum editas contra hæreticos custodiri iussit.
- 6 Leges desuetudine non abolentur.
- 6 Leges præsertim late contra hæreticos non tolluntur per desuetudinem.
- 6 Leges contra hæreticos factæ semper viuunt, & semper loquuntur.
- 6 Leges cur per desuetudinem non tollantur.
- 7 Extrauagantes quando dicantur decretis contentis in corpore iuris sub titulis de hæreticis obiuare.
- 7 Solus Episcopus, vel solus Inquisitor multa olim facere poterat contra hæreticos, quæ nunc non potest.
- 7 Extrauagantes editæ contra hæreticos vt nou valeant, quid obseruari debeat.
- 7 Quid cauere possint extrauagantes, & valebunt in hac causa.
- 7 Statuta Inquisitorum contra hæreticos, an valeant.
- 7 Leges non possunt omnes articulos contingentes decidere.
- 8 Concilia provincialia contra hæreticos edita, vim legis obtinent.
- 8 Theolosanum, Biturrensis & Narbonense concilia contra hæreticos celebrata vbi nunc sunt reperta. (habeant.)
- 9 Instructiones priuatarum Inquisitionum quæ vim

- A 9 Instructiones vniuersæ Inquisitionis non obligant in vniuersum omnes orbis inquisitiones.
- 9 Inquisitores vniuersæ prouinciæ, quando possint alterius Inquisitionis constitutiones obseruare.
- 9 Instructiones & constitutiones inquisitionis Hispaniæ quales.
- 9 Inquisitores prouinciarum generales, quales constitutiones condere possint.
- 10 Consuetudo cuiuslibet inquisitionis, quatenus obseruanda.
- 10 Inquisitoribus datur facultas procedendi secundum approbatam consuetudinem.
- 10 Consuetudo tribuere potest Inquisitoribus vt contra blasphemos procedant.
- 10 Consuetudo priuilegium & etiã iurisdictionem tribuit.
- 10 Consuetudo quando præponderet sacris canonibus.
- 10 Consuetudo rationabilis quæ dicatur.
- 10 Inquisitores in procedendo quid obseruare debeant.
- 10 Romana inquisitionis consuetudo & stylus obseruandus.
- 11 Extrauagantes cum certè sunt iuri communi præponderant.
- 11 Si dubitatur de extrauaganti an sit authentica, quid agendum.
- 11 Extrauagans quando præponderet iuri communi.
- 12 Sententia lata contra extrauagantem, an sit nulla.
- 12 Iudex non tenetur scire leges incognitas & occultas.
- 12 Iudici fides faciendæ est de extrauaganti.
- 13 Extrauagantium auctoritas quor. modis possit probari.
- 13 Extrauagantis auctoritas probatur ex plû. bo pendente.
- 13 Extrauagantes supra posita omnes fere sunt authentica, & quare.
- 13 Extrauagans in archiuo publico reperta, authentica est, & fidem facit.
- 13 Extrauagantes repertæ Romæ in bibliotheca Vaticana fide faciunt.
- 13 Item extrauagantes repertæ in archiuo Romane inquisitionis.
- 13 Extrauagantes a notario subscriptæ, vel persona ecclesiastica in dignitate constituta sigillo munitæ, fidem faciunt.

K Extra-

- 14 Extravagantes sint leges generales, & vbi-
bique seruari debeant.
- 14 Extravagantes favore fidei licet vni psona
vel loco dirigatur, ab oib. seruari debet.
- 14 Lex an sit generalis ex persone statuentis
pensandum est.
- 14 Francisci Bursari sententia reiecta.
- 14 Extravagantes contra hereticos editæ, cur
Fratribus vnius ordinis fuerint quando-
que directæ.
- 14 Imperatores condentes leges vni interm
magistratui eas dirigebant.
- 14 Extravagantes contra hereticos, cur ad
certa loca sepe destinantur.
- 14 Inferiorum iudicium leges, seu statuta nõ
ligant extra suum territorium.
- 14 Sententia principis, & eius epistola vni-
uersale ius facit, & omnes ligat.
- 14 Extravagantes editæ cõtra striges siue la-
mias directæ Inquisitorib. Alemania, ad
ceteros vbiq. Inquisitores extenduntur.
- 14 Extravagantes an mortuo earum condito-
re expirent.
- 14 Extravagantes late contra hereticos, non
finiuntur mortuo conditore, sed semper
durant.
- 14 Nõ est de essentia legis quod sit perpetua.
- 14 Leges regulariter perpetua esse solent.
- 14 Leges cõiter ita cõduntur, vt oib. obligent.
- 14 Quandoque conduntur extravagantes vni
soli loco competentes.
- 15 Extravagantium multiplex vtilitas confi-
deratur.
- 15 Ex notitia præcedentiũ extravagantiũ in-
telliguntur iura de hereticis loquentia.
- 15 Per extravagantes præcedentes errores
multi evitantur.
- 15 Eymericus et Zachimus decretis extrava-
gantium sepe nituntur, & ideo rectius
quam alij scripserunt.
- 15 Inquisitores lectioni extravagantium in-
cumbere debent.
- 15 Turpe est iudici ignorare ius ad se pertinẽs.
- 15 Extravagantes præcedentes cõtra hereticos
late, iussu Reuerẽdis Cardinaliũ Inqui-
storum generalium fuerunt impressæ.

I
Continua Ro-
manorum Pon-
tificum cura in
extricandis he-
reticis.

B exordio nascentis Ecclesiæ
protinus Pastores vigilare cep-
erunt aduersus pseudo disci-
pulos, qui non intrantes in
Dominicum ouileper ostium,
aliunde conscendere, & vineam Domini Sa-
baoth, Catholicam videlicet Ecclesiam dile-
ctam Christi sponsam quasi vulpeculæ frau-
dulenter demoliri conabantur: quorum vigi-
lum pastorum exemplo laudabili ceteri dein-
ceps continua temporum serie Romani Pon-
tifices, ardore Christianæ fidei & religionis
accensi, se murum pro domo Domini aduer-
sus hostes catholicæ Ecclesiæ apponentes,
sedula diligentia quotiens occasio postula-
bat, & concilia prælatorum numerosa coacta

multitudine celebrarunt, & leges multa æqui-
tate & iustitia munitas contra hereticos con-
diderunt, & alias à Principibus secularibus
conditas sua auctoritate roborarunt.

Ex his quædam labentibus annis pontifi-
cia auctoritate in certa volumina, certosque
titulos optimo artificio & accurata metho-
do sunt relatæ, quæ nunc in Decretalibus,
Sexto, & Clementinis, sub titulis de hereti-
cis referuntur. Aliæ pleræque, vel quia à colle-
ctoribus visæ non sunt, vel quia longo tem-
pore post eas collectiones sunt conditæ, ex-
tra eos iuris receptas titulos & libros disper-
sæ remaserunt: quas ea fortassis de causa Ex-
travagantes nostri iuris interpretes appellarunt
de quarum auctoritate & robore nunc est a-
gendum, vt intelligatur quanta sit eis habenda
fides: quo modo probetur earum auctori-
tas: & quanta sit earundem vtilitas.

Ac primum hic nobis præfandum est, non
esse nunc nobis differendum in vniuersum de
auctoritate & robore quantumlibet extrava-
gantium de aliis rebus heresi tractantium:
nam hunc articulum longe lateque disputant
nostri in c. 1. de const. lib. 6. Panormitanus, &
alij in c. pastoralis. de fide instr. idem Panor.
& Ioan. An. in c. 1. de sent. & re iud. Bart. in l.
cum prolati ff. de re iud. Bal. in l. 2. C. quan-
do prou. non est necesse, Zabarella consil. 40.
incipien. prædictæ cõstitutionis. Geminianus
consil. 78. incipien. formantur ista secunda du-
bia. Philippus Probus in pragmatica sanctio-
ne, ca. Et quia. §. ipsas omnes verbo, extrava-
gantes, & verbo, regulas. Mantua. consil. 1. Go-
zadinus consil. 6. Ludovicus Gomes in præ-
mio regularum c. necel. q. 2. Quintilianus Ma-
dosius in 5. q. 9. reg. c. cella. nu. 2. & in 1. q. 28.
reg. nu. 3. & seq. & in 3. q. eiusdem regulæ 28.
& alij, quos in sequentibus adducam.

Sed hoc loco de auctoritate & viribus ea-
rum extravagantiũ præcipue dissero, quæ con-
tra hereticã prauitatem conditæ sunt, in po-
sterumue condentur: nam in alijs maior forte
est dubitatio, in his vero facilius quæstionis
solutio, cū habeamus aperta pontificia respõ-
sa hanc litem dirimentia, docentiaq. omnes
cõstitutiones cõtra hereticã prauitatem edi-
tas in suo robore permanere: nam in c. vlti. §.
vlt. de har. lib. 6. ita scriptũ est: *Constitutiones
vero, ordinationes & mādara alia prædeces-
soriũ nostrorũ in negotio hereticæ prauitatis fa-
cta, cõcessa seu etiã ad cõsulta respõsa, quæ cõ-
stitutionibus superscriptis super eadem editis
prauitate non obuiant, in suo volumus robore
permanere.* hæc tenus Bonifacius 8.

Idem ipsum paucis post annis confirma-
uit Clemens 5. in cõcilio Viennensi. refertur-
que in Cle. 1. de hære. §. vlt. his verbis: *Alia sa-
ne, quæ circa præmissum inquisitionis officii à
nostri sunt prædecessorib. instituta (quatenus
p̄senti decreto nõ obuiat) sacri approbatione cõ-
ciliij roborata, sua volumus firmitate manere*
hac

2
De auctoritate
extravagantium
in vniuersum
qui differunt

3
Extravagante
in hereticos
dite licet au-
t sint in corp-
re iuris clari
valide sunt.